

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.233/2014/3.szám

A Kúria a dr. Radics Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártalanítás megfizetése iránt a Kaposvári Járásbíróság előtt 13.P.21.642/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.663/2013/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét részben - a perköltség viselésére és az illetéktérítésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, a Kaposvári Járásbíróság 13.P.21.642/2012/11. számú ítéletét megváltoztatja és az alperest terhelő marasztalás összegét 2.100.000 (kettőmillió-százezer) forintra leszállítja; a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatva az alperes elsőfokú perköltségben való marasztalását mellőzi azzal, hogy a felek az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségeiket maguk viselik.

Az illetékviseléssel kapcsolatos rendelkezést megváltoztatja és a felperest kötelezi 227.900 (kettőszázhuszonhétezer-kilencszáz) forint eljárási illeték megfizetésére, míg 126.000 (százhuszonhatezer) forint eljárási illetéket az állam visel.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 303.800 (háromszázháromezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket, míg 88.000 (nyolcvannyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam visel.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket, a fennmaradó 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli, egyebekben a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogi egyetemet végzett felperes 2002-től nyomozóként dolgozott különböző nyomozóhatóságoknál, 2008. április 1-jétől a Megyei Rendőrkapitányságnál főnyomozói beosztásba került. A Nyomozó Ügyészség a felperest 2011. január 18-án meggyanúsította hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás bűntettével és elrendelte az őrizetbe vételét, majd 2011. február 21-től az előzetes letartóztatását is. A felperes ellen fegyelmi eljárás indult, szolgálati beosztásából felfüggesztették. A felperes előzetes letartóztatását 2011. április 6-án, a nyomozást pedig 2011. október 28-án szüntették meg, mert a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem volt eredmény várható. A felperes összesen 76 napot töltött előzetes letartóztatásban.

A felperes a keresetében az előzetes letartóztatása miatt 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és 897.472 forint vagyoni kártérítés megfizetését igényelte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és a vagyoni, továbbá a nem vagyoni kártérítés mértékét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperest 3.600.000 forint és ennek a 2011. november 8-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 24.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest 141.520 forint eljárási illeték megfizetésére, valamint úgy rendelkezett, hogy a feljegyzett 353.800 forint eljárási illetékből 212.280 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperest az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 580. §-a (1) bekezdésének I/b. pontja alapján 3.500.000 forint nem vagyoni kártalanítás és 100.000 forint vagyoni kártalanítás illeti meg.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatva az alperest terhelő marasztalás összegét 2.900.000 forintra leszállította és a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatta, mellőzte az alperes elsőfokú perköltségben való marasztalását. Megváltoztatta továbbá az illetékviseléssel kapcsolatos rendelkezést és a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 179.800 forintra felemelte, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szabadságelvonással rendszerint együtt járó, köztudomású hátrányok mellett helyesen értékelte jelentős körülményként a felperes

munkakörét, képzettségét, az eddigi karrierje során tapasztalt töretlen előremenetelt és a munkája minősítését, ezt meghaladó sérelmet azonban a felperes nem bizonyított, eredeti munkakörébe visszakerült, korábbi munkáját végzi. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a nem vagyoni hátrányok kiküszöbölésére szolgáló kártalanítás összegét, ezért azt 2.800.000 forintra leszállította.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet a nem vagyoni kártalanítási kötelezettség mértékére vonatkozóan helyezze hatályon kívül és a nem vagyoni kártalanítás összegét 1.000.000 forintra szállítsa le. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. §-ának (3) bekezdését, 221. §-ának (1) bekezdését, a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdését, valamint a 34/1992. (VI.1.) AB határozatban foglaltakat, illetőleg a mértéktartás és az arányosság követelményét. Az alperes szerint a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyított olyan többlettényállási elemet, amely alapul szolgálna a magasabb összeg megállapítására. Az a tény, hogy a felperes nyomozó még nem alapozza meg a másodfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítést. Az alperes több bírósági döntésre hivatkozott annak alátámasztása érdekében, hogy a felperes nem vagyoni hátrányainak kompenzálására 1.000.000 forint megállapítása indokolt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet a nem vagyoni kártalanítás mértéke tekintetében támadta, ezért a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy e tekintetben a jogerős ítélet jogszabálysértő-e. A jogerős ítélet indokolása helyesen utalt a kárigény elbírálására irányadó jogszabályokra. Nem vitatott, hogy a Be. 580. §-a (1) bekezdésének I/b. pontja alapján a felperes kártalanításra jogosult. A kártalanítást az állam köteles megfizetni. A kártalanítás módjára és mértékére a Ptk-nak a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre vonatkozó rendelkezéseit kellett alkalmazni [Be. 582. § (1) bekezdés]. A szabadságelvonás hátrányainak ellensúlyozására járó kártalanításra, így a nem vagyoni kártalanításra sincs „tarifarendszer”, amellyel a letöltött idő alapján a kárpótlás meghatározható lenne. A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján a bekövetkezett nem vagyoni hátrányból kell kiindulni. A bíróság a jogerős ítélet indokolásában

megalapozottan állapította meg azokat a hátrányokat, amelyek a nem vagyoni kárpótlás megállapításának alapjául szolgálnak. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés az alperes fizetési kötelezettségét az előzetes letartóztatás miatt állapítja meg, ezért a nem vagyoni kárpótlás is csak azokért a hátrányokért határozható meg, amelyek az előzetes fogva tartással állnak okozati összefüggésben. A nem vagyoni kártalanítást minden esetben egyediesítve kell megállapítani, értékelve a felperest ténylegesen ért hátrányokat. Az adott esetben e körben jelentősége volt a fogva tartás időtartamán és a szabadságelvonással köztudomásúan együtt járó hátrányokon felül a felperes karrierjében bekövetkezett hátrányoknak is, miként erre a másodfokú bíróság az ítélete indokolásában helyesen utalt. Az alperes azonban a felülvizsgálati kérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a kárpótlás mértékének megállapításakor az egyéni hátrányok mellett figyelemmel kell lenni az ítélezési gyakorlat egységességének követelményére, az azonos, illetőleg hasonló esetek eltérések nélküli megítélésére, ami a kártérítés mértékét illetően az előrelátható, kiszámítható, követhető követelményeket jelenti. A jogerős ítéletben a nem vagyoni kártalanítás mértékének megállapítása e követelménynek nem felelt meg, a nem vagyoni kártalanítás mértéke eltúlzott; a szabadságelvonással a felperest ért hátrányok, a kártalanítás esedékességének időpontjában fennálló ár- és értékviszonyok, valamint az összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntések alapján a nem vagyoni hátrányok kompenzálására alkalmas kártalanítást a Kúria 2.000.000 forintban határozta meg.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján részben hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a marasztalás összegét 2.100.000 forintra szállította le.

A pervesztesség és pernyertesség arányának megváltozására tekintettel a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a Kúria az elsőfokú perköltség és ennek megfelelően a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a kereseti illeték viseléséről.

A fellebbezési eljárásban a felperes 3.797.427 forint és az alperes részben eredményes fellebbezése folytán 1.500.000 forint, míg az alperes 1.100.000 forint erejéig lett pervesztés, a Kúria ennek megfelelően a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú perköltség viseléséről.

A felülvizsgálati eljárásban a pernyertesség és pervesztesség aránya közel azonos, ezért a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

A fellebbezési és felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2)

bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. április 30.

*Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*kúriai tisztviselő
HM*